

Bornholms Vækstforum

Handlingsplan '10

Fra strategi til mål

Det unikke Bornholm
– vækst via kreativitet og kvalitet

Vedtaget af Bornholms Vækstforum den 23. november 2009
Der er efterfølgende foretaget enkelte redaktionelle ændringer jf. Vækstforums bemærkninger.

Journalnummer: 24.10.00P00-0006

Yderligere information:

Vækstforumsekretariatet
Regional Udvikling
Ullasvej 23, 3700 Rønne, 56 92 00 00
Regionaludvikling@brk.dk
www.brk.dk/vaekstforum

Indhold

Forord	4
Fra strategi til mål	5
1. Trafikal tilgængelighed	6
1. Fastholde eksisterende – og etablere nye forbindelser (Fortsættes)	6
2. En koordineret erhvervsfremme	8
2. Snitflader mellem erhvervsfremmeaktører (Ny)	8
3. Klyngeudvikling (Fortsættes)	8
4. Offentligt/privat samarbejde (Fortsættes)	9
3. Markedsføring af Bornholm	10
5. Markedsføringstiltag (Fortsættes/ny)	11
6. Corporate Social Responsibility (CSR) (Ny)	11
7. Udenøs resourcepersoner (Ny)	12
8. Masterbrandet Mere Bornholm (Fortsættes)	12
4. Menneskelige ressourcer – uddannelse og kompetence	13
9. Uddannelse til alle (UTA) (Ny)	14
10. Uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab (Ny)	14
11. Opkvalificering af turisterhvervet (Fortsættes/ny)	15
12. Bornholm som uddannelses-ø (Fortsættes/ny)	15
13. Udvikling af uddannelsessektoren (Fortsættes)	15
5. Innovation, videndeling og videnopbygning	17
14. Virksomhedsrettet innovationsstrategi (Ny)	17
15. Artist residencies (Ny)	18
16. Adgang til viden (Fortsættes)	18
17. Innovations- og industriel designkultur (Fortsættes)	18
18. Akvakultur og Trolling Ø (Fortsættes)	18
6. Anvendelse af ny teknologi	20
19. Udvikling af turistinformation (Fortsættes/ny)	20
20. Miljørigtige teknologier (Ny)	20
7. Iværksætteri / en styrket iværksætterindsats	22
21. Iværksætterkonceptet – Vækstfabrikken (Ny)	22
22. Grønt iværksætterkoncept (Fortsættes)	22
8. Bornholm – åbent hele året	24
23. Sæsonforlængelse (Fortsættes/ny)	24
24. Konference Ø (Ny)	24
25. Offensiv, Global Markedsføring (Fortsættes)	25
9. Landdistriktsudvikling	26
26. Fødevarerindsats (Ny)	26
27. Koordinering og udvikling (Fortsættes)	26
10. Bornholm i et globalt perspektiv	28
28. Eksport (Fortsættes/ny)	28
11. Grøn energi	30
29. Bright Green Park (Ny)	30
30. Grøn turismeprofil (Ny)	30
31. Energy Tours (Ny)	31
32. Bioeksperimentarium (Fortsættes)	31
33. Opfølgning på COP15 (Fortsættes/ny)	31
34. Port of Green Tech (Fortsættes)	31
Finansiering	33
Medlemmer af Bornholms Vækstforum	34
Sekretariats- og kontaktgruppen for Bornholms Vækstforum	35

Forord

Handlingsplanen for 2010 bliver den sidste handlingsplan, dette Vækstforum skal tage stilling til, da funktionsperioden udløber pr. 31. marts 2010.

2010-handlingsplanen bliver også den sidste handlingsplan, der skal følge op på den nuværende erhvervsudviklingsstrategi ”Det unikke Bornholm – vækst via kreativitet og kvalitet, 2007-2010”.

Det nye vækstforum vil udarbejde en ny erhvervsudviklingsstrategi gældende fra 2011 og med tilhørende årlige handlingsplaner.

Forankring

En lang række aktører og virksomheder på Bornholm er i øjeblikket godt i gang med at gennemføre Bornholms Vækstforums handlingsplaner for 2007 - 2009. Initiativer for tilsammen ca 170 mio. kr. er igangsat og skal være med til at skabe vækst og udvikling på øen. Initiativer, som bidrager til at opfylde de mål, der er opsat i erhvervsudviklingsstrategien.

I lyset af de mange projekter, Vækstforum allerede har igangsat, er prioriteringen i 2010-handlingsplanen mere at sikre en forankring af de foregående års satsnin-

ger, end at komme med forslag til mange nye projektaktiviteter.

Koordinering

Opbygningen af 2010-handlingsplanen følger Erhvervsudviklingsstrategiens 11 indsatsområder. Der er samtidig lavet henvisninger til den indgåede Partnerskabsaftale og efterfølgende tillægsaftaler mellem regeringen og Bornholms Vækstforum for at sikre en koordinering til denne.

Nye vinkler

Det er Vækstforums ønske med handlingsplanen at skabe overblik og fokusering.

Forslag til nye vinkler og forbedringer er altid velkomne. Bornholms Vækstforum inviterer således til et forsat bredt samarbejde om udvikling og gennemførelse af strategiens målsætninger.

Lars Nørby Johansen

Formand

Bjarne Kristiansen

Næstformand

Fra strategi til mål

Bornholms Vækstforum arbejder ud fra én overordnet vision:

DET UNIKKE BORNHOLM – Vækst via kreativitet og kvalitet!

Visionen tjener som pejlemærke for en sammenhængende strategisk indsats for at skabe vækst og udvikling på Bornholm.

Hvert år vedtager Vækstforum konkrete handlingsplaner, der er med til at sikre, at strategien realiseres trinvist i forventningen om at indfri de kvantificerbare overordnede målsætninger:

Erhvervsudviklingsstrategiens overordnede målsætninger

- Tilbagegangen i befolkningstallet skal som minimum bremses, gerne vendes
- Antallet af erhvervsaktive/arbejdsstyrken skal øges
- Den realøkonomiske vækst skal være på mindst 5 % om året
- Arbejdsløsheden reduceres til maks. landsgennemsnittet
- Udbuddet af arbejdspladser (heltidsbeskæftigede) øges med i alt 400 om året: 200 gennem vækst i eksisterende virksomheder og 200 iværksættere.
- Sæsonudsving på arbejdsmarkedet mindskes, herunder udvidelse af turistsæsonen og bygge-/anlægssæsonen
- Det generelle uddannelses- og kompetenceniveau hæves
- 95 % af en årgang skal have en ungdomsuddannelse
- Mindst halvdelen af alle unge skal have en videregående uddannelse

I strategien er der opstillet konkrete delmål for de enkelte indsatsområder og indsatsfelter.

Den samlede erhvervsudviklingsstrategi kan hentes via Vækstforums hjemmeside: www.brk.dk/vaekstforum. En forkortet trykt udgave af erhvervsudviklingsstrategien kan rekvireres på dansk og engelsk fra sekretariatet (se adressen på side 2).

På de følgende sider gennemgås strategiens 11 indsatsområder, med en kort gennemgang af hvad Vækstforum allerede har sat i værk, og hvilke handlinger Vækstforum vil sætte i værk i 2010.

1. Trafikal tilgængelighed

Kort tid efter erhvervsudviklingsstrategiens vedtagelse i begyndelsen af 2007 indgik regeringen et bredt færgeforlig, der medfører en ekstra hurtigfærge med op til 1.400 passagerer og ca. 400 biler. Frekvensen øges til mellem tre (i lavsæsonen) og ti (i højsæsonen) daglige dobbeltture Rønne-Ystad. Godskapaciteten på Rønne-Køge udvides med godt 20 %. Afgangen mellem Rønne og Køge ændres fra en dobbelt-rettet til en enkelt-rettet rute, der kan betjenes med én færge. Forliget træder i kraft i 2011.

Flytrafikken drives på kommercielle vilkår. Og som det fremgår af erhvervsudviklingsstrategien, ønsker Bornholms Vækstforum en situation med flest mulige flyvninger til lavest mulige priser. Det er således glædeligt, at der nu er opstået en reel konkurrencesituation i kraft af Wings of Bornholm i løbet 2009 har indsat fly på ruten Rønne – København og at Norwegian har meldt sin ankomst på samme rute i marts 2010. Med Cimber Sterling er der således tre operatører på ruten Rønne – København.

I netværket ”Task Force Polen” blev der i 2007 og 2008 gennemført et polsk markedsfremstød, der blandt andet resulterede i, at en polsk rejseoperatør har vist interesse i at etablere en direkte flyforbindelse mellem Polen og Bornholm.

Netværket Task Force Polen har i 2009 medvirket til:

- At Bornholms Lufthavn og Wings of Bornholm indgår i forberedelsen af et udviklingsprojekt for mindre lufthavne i den sydlige del af Østersøen. En ansøgning ventes klar til næste ansøgningsrunde under South Baltic programmet i april-maj 2010.
- Understøttelse af samarbejdet mellem Nexø Havn og de tre polske havne Darlowo, Kolobrzeg og Ustka, især med henblik på at skabe grundlaget for en bilfærge mellem Nexø og polske havne.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum vil bidrage til at forbedre tilgængeligheden til og fra øen for person- og godstrafik via færge og fly.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger, er indsatsområdet især rettet mod at øge udbuddet af arbejdspladser og at udvide turistsæsonen. Det vil sige, at både de eksporterende virksomheder og turisterhvervet skal sikres fornuftige afsætnings-/og transportkorridorer. Effekterne af dette indsatsområde bidrager til den realøkonomiske vækst.

Forudsætningen for øget bosætning er også snævert forbundet med en god trafikal tilgængelighed og effekten af indsatsområdet bidrager således også til at kunne øge befolkningstallet på Bornholm.

Det gør vi – i 2010

1. Fastholde eksisterende – og etablere nye forbindelser (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum vil i lighed med de tre foregående år understøtte det arbejde, der foregår i Kontaktrådet for Trafikbetjeningen af Bornholm med henblik på at sikre bedst mulige betingelser for Bornholm.

Bornholms Vækstforum vil understøtte arbejdet med at fastholde eksisterende - og etablere nye flyforbindelser mellem Bornholm og potentielle destinationer, især Tyskland, Polen, Sverige og Norge.

Bornholms Vækstforum vil specifikt understøtte færgeforbindelsen til Tyskland, således at der kan blive tale om en helårsrute. Herudover understøttes arbejdet med at få etableret en bilfærge til Polen, dog først som sommerrute.

Hovedoperatør: Sekretariatet for Kontaktrådet for Trafikbetjeningen af Bornholm og netværket Task Force Polen.

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde VIII ”Trafikken til og fra Bornholm” – Initiativ nr. 30 ”Tilgængelighed”, initiativ nr. 31 ”Øget kapacitet” og initiativ nr. 32 ”Gods og fragt”.

Tillæg 2009: Initiativ nr. 20. ”Prisniveau for færgetransport”, Initiativ nr. 21. ”Ekstra kapacitet”

Finansieringskilder

Finansloven m.fl.

Aftalegrundlag

Regeringsaftale om udbuddet af den samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm

2. En koordineret erhvervsfremme

Visionen om én indgang til virksomhedsrådgivningen på Bornholm blev sikret i 2008 med etableringen af Business Center Bornholm (BCB) i Rønne. Det bornholmske erhvervsliv har således adgang til erhvervsrådgivning, kompetenceudvikling, erhvervsfond, klyngetovholder og tilflytterguide på samme adresse ¹.

BCB blev i foråret 2009 suppleret med projekt ”Kompetenceforum Bornholm”. Det betyder, at de bornholmske virksomheder nu tilbydes direkte adgang til en højt specialiseret rådgivning om opkvalificering af medarbejdere på meget favorable vilkår.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum ønsker, at der sker en koordinering af den bornholmske erhvervsfremmeindsats, så aktiviteterne gensidigt understøtter hinanden, og det strategiske samarbejde styrkes.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger skal effekten af indsatsområdet måles i udbuddet af arbejdspladser og i den realøkonomiske vækst. Også målsætningen om at begrænse tilbagegangen i befolkningstallet er relateret til dette indsatsområde.

Det gør vi – i 2010

2. Snitflader mellem erhvervsfremmeaktører (Ny)

Bornholms Vækstforum vil synliggøre operatørernes kompetencer, snitflader og ansvarsområder med henblik på at afdække eventuelle mangler og/eller overlap, således at øens erhvervspotentialer understøttes bedst muligt.

Hovedoperator: Bornholms Regionskommune/ Regional Udvikling i samarbejde med Business Center Bornholm, Destination Bornholm, Bornholms Akademi, Væksthus Hovedstadsregionen, Center for Regional- og Turismeforskning (CRT), Dansk Videnscenter for Oplevelsesøkonomi (DANVIFO) og Den Lokale Aktionsgruppe (LAG).

3. Klyngeudvikling (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum bakker op om en kontinuitet i de nedsatte klyngers facilitering gennem Væksthus Hovedstadsregionens projekt om klyngeudvikling i yderområder. Endvidere arbejder Bornholms Vækstforum for, at nye spirende klynger med vækstpotentiale kan understøttes i en udvikling mod en egentlig klyngedannelse, og vil derfor vedtage en procedure for Vækstforums krav og tilbud til en potentiel klynge.

¹ Både tovholderfunktionen i forhold til klyngerne og tilflytterservice er sikret til og med 2010 jf. Vækstforums beslutning 1. oktober 2008.

Hovedoperatør: Væksthus Hovedstadsregionen i samarbejde med Business Center Bornholm.

4. Offentligt/privat samarbejde (Fortsættes)

Offentligt/privat samarbejde og partnerskab (OPS og OPP) afprøves i praksis. Det vil blandt andet sige, at det forventes, at regionskommunen gennem sin anlægsstrategi, der vedtages af kommunalbestyrelsen i 2010, vil iværksætte anlægsarbejder der bygger på denne model ². Generelt udbydes flere vare- og tjenesteydelser af Bornholms Regionskommune og flere ventes at komme til.

Hovedoperatør: Bornholms Regionskommune

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde II ”Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder” og initiativ nr. 13 ”Vækst via klynger”.

Tillæg 2008: Initiativ nr. 5 ”Klynger”.

Tillæg 2009: Initiativ nr. 10. ”Sammenhængende rådgivningssystem”, initiativ nr. 11. ”Uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab”.

Finansieringskilder

Strukturfondene, Globaliseringspuljen, Regionale Udviklingsmidler, m.fl.

Aftalegrundlag

Udviklingskontrakt og 2010 Handlingsplan mellem BRK/Bornholms Vækstforum og Business Center Bornholm

Udviklingskontrakt og 2010 Handlingsplan mellem BRK/Bornholms Vækstforum og Destination Bornholm

Samarbejdsaftale mellem Væksthus Hovedstadsregionen, Business Center Bornholm og BRK/Vækstforum

² OPS / OPP modellen inden for anlægsarbejde betyder bl.a., at entreprenøren får ansvar for drift og vedligehold af den nye bygning i en 30 års periode og derfor har stor indflydelse på bygningsmaterialer og andre detaljer.

3. Markedsføring af Bornholm

Brandingstrategiprojektet blev i 2008 konkretiseret i sloganet ”MERE BORNHOLM”. Dét slogan er især anvendt i Vækstforums kampagne for at sikre kvalificeret arbejdskraft gennem tilflytning. Til kampagnen er der produceret en kort reklamefilm, der viser den bornholmske ”merværdi”. Filmen blev vist det meste af 2008 og 2009 på hurtigfærgeren Villum Clausen og i Bornholms lufthavnen.

I 2008 og 2009 blev avisen ”Mere Bornholm” trykt i 200.000 eksemplarer og fulgte to gange med Børsen Erhverv, Bornholms Tidende, samt til turister der besøger Bornholm. I samme periode udkom erhvervsmagasinet ”B” 5 gange i oplag på 15.000 eksemplarer og fulgte med Bornholms Tidende.

I 2009 blev master brandet ”Mere Bornholm” udviklet, og der blev givet startskud til en forsat indsats på tilflytterområdet.

Markedsføringen af Bornholm er delt mellem to hovedoperatører, der hver især driver de webportaler, som er målrettet hver sine brugergrupper:

- Informationer rettet mod øens nuværende borgere, erhvervsliv samt potentielle tilflyttere er nu samlet på webstedet bornholm.dk, der drives af Business Center Bornholm.
- Informationer rettet mod turister – private såvel som erhvervsturister – er samlet på den officielle turistportal bornholm.info, der drives af Destination Bornholm.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum vil øge kendskabet til Bornholm, så der ikke alene tiltrækkes flere turister til øen, men også tiltrækkes og fastholdes kvalificeret arbejdskraft, nye grupper af tilflyttere, samt potentielle investorer og iværksættere.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger skal effekten af indsatsområdet bidrage til: At mindske tilbagegangen i befolkningstallet gennem tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft, at øge arbejdsstyrken og at øge det generelle uddannelses- og kompetenceniveau. Dette indsatsområde er også rettet mod målsætningen om at mindske sæsonudsvinget for at kunne øge udbuddet af arbejdspladser i turismeerhvervet og følgevirkningerne.

Indsatsområdets målsætninger kan tilsammen bidrage til flere beskæftigede og dermed til en realøkonomisk vækst.

Det gør vi – i 2010

5. Markedsføringstiltag (Fortsættes/ny)

På et overordnet niveau vil Bornholms Vækstforum sikre en dialog om, hvordan den fælles strategi bedst muligt implementeres såvel nationalt som regionalt. Vækstforum vil implementere den fælles strategi og således lade den fælles strategi afspejle i erhvervsudviklingsstrategien og i efterfølgende handlingsplaner. For så vidt angår implementeringen af erhvervspartner-skaber vil Bornholms Vækstforum bidrage i forhold til de indsatser, som matcher turismeu-dviklings- og markedsføringsbehovene på Bornholm. Vækstforum vil desuden bidrage til regeringens arbejde med at sikre den bedst mulige fremtidige organisering af den danske turismeindsats.

Markedsføringstiltag af Bornholm som turismål og som mødedestination skal intensiveres og målrettes de befolkningsgrupper, der efterspørger de særlige oplevelser der tilbydes på Bornholm uden for sæsonen. Det forventes primært at ske i regi af tema- og motivbaseret markedsføring og en række erhvervspartner-skaber, der er etableret med afsæt i VisitDenmarks strategi for dansk turisme ”Vores Rejse”.

De nye produkter og ydelser skal markedsføres via Bornholms officielle turist webportal bornholm.info som således skal rustes til nye anvendelsesområder. Det er fx i form af en højere grad af interaktion med brugerne - samt informationsspredning under selve opholdet.

Portalens grafiske udtryk skal ligeledes matche det nye masterbrand – Mere Bornholm.

Hovedoperatør: Destination Bornholm i samarbejde med Business Center Bornholm.

6. Corporate Social Responsibility (CSR) (NY)

Corporate Social Responsibility (CSR) kan bedst oversættes til dansk som: Virksomheders samfundsmæssige engagement. CSR-begrebet bruges om virksomheders frivillige arbejde med sociale, etiske og miljømæssige forhold.

Bornholms Vækstforum vil støtte initiativer, der styrker den bornholmske CSR profil.

Hovedoperatør: Business Center Bornholm

7. Udenøs ressourcepersoner (Ny)

Vækstforum ønsker iværksat en særlig indsats for at gøre bedre brug af de mange udenøs ressourcepersoner med tilknytning til Bornholm. Målgruppen er dels bornholmere, der er fraflyttet øen, og dels ejere af sekundær boliger på øen, som har særlige relationer til erhvervslivet, ministerier m.v. I første omgang kunne der ske en registrering af disse ressourcepersoner med henblik på at sikre, at relevant materiale fremsendes til disse. Og der kunne følges op med en årlig begivenhed på Bornholm, hvor ”ambassadørerne” inviteres til Bornholm og får en opdatering af arbejdet i Bornholms Vækstforum og øens erhvervsliv, og mulighed for at deltage i et arrangement, hvor der ”netværkes” og samles relationer til fordel for Bornholms udvikling.

Hovedoperatør: Business Center Bornholm

8. Masterbrandet Mere Bornholm (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum vil udvikle en designmanual til offentlige og private virksomheder og foreningslivet, der ønsker at anvende det bornholmske masterbrand Mere Bornholm. Initiativet følges op af indstiftelsen af en årlig brandingpris, der uddeles til en person, forening eller virksomhed, der har gjort en særlig positiv indsats for at sætte Bornholm på Danmarks- eller verdenskortet.

I forhold til branding af Bornholm vil der i turismesammenhæng fortsat tages afsæt i brandingstrategiens værdiplatform om Mere Bornholm som budskabet på vej mod visionen om Bright Green Island 2014. Vækstforum vil konkret sikre, at det bornholmske masterbrand får sammenhæng med turismens eksisterende ø-brand.

Hovedoperatør: Business Center Bornholm i samarbejde med Destination Bornholm.

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde V ”Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme” – initiativ nr. 25 ”Styrkelse af Danmark som turistmål og konferencevært” og initiativ nr. 26 ”Branding af Bornholm”.

Tillæg 2009: initiativ nr. 16 ”Turisme”.

Finansieringskilder

Regionale Udviklingsmidler

Aftalegrundlag

Udviklingskontrakten og 2010 Handlingsplan mellem BRK/Bornholms Vækstforum og Business Center Bornholm

Udviklingskontrakten og 2010 Handlingsplan mellem BRK/Bornholms Vækstforum og Destination Bornholm

4. Menneskelige ressourcer – uddannelse og kompetence

En veluddannet og kompetent arbejdsstyrke er blandt de vigtigste faktorer i kampen om at tiltrække nye virksomheder til øen og forudsætningen for at skabe vækst i eksisterende. Statistisk er arbejdsstyrken på Bornholm dog kendetegnet ved landets laveste uddannelsesniveau, omend niveauet er svagt stigende.

Arbejdsmarkedet står over for en stor udfordring de kommende år, fordi op imod 40 % af arbejdsstyrken forlader arbejdsmarkedet, samtidig med at antallet af unge falder med 20 %!

For at imødegå denne udfordring, har Bornholms Vækstforum støttet etableringen af Kompe- tence Forum Bornholm³. Kompetenceforum er både fysisk og organisatorisk placeret un- der Business Center Bornholm, og erhvervslivet- og dermed øens arbejdsstyrke – har således fået fordelagtige vilkår for opkvalificering af den nuværende arbejdsstyrke på Bornholm un- der mottoet ”læring gennem hele arbejdslivet”.

Vækstforum har også sat behovet for flere praktikpladser på dagsorden. Praktikpladser er med til at øge interessen for en erhvervsuddannelse, og derfor er manglen på praktikpladser et emne, som Bornholms Vækstforum ser på med stor alvor.

Vækstforum var i maj 2009 vært ved en temadag om unges uddannelse med deltagelse af de fleste uddannelsesaktører på Bornholm. Dagens temaer blev fulgt op af en undersøgelse og en rundbordssamtale i oktober, hvor konklusionen var, at der er behov for en koordinering og udvikling af den fælles indsats. Området anses som en af de absolut vigtigste rammevilkår for det bornholmske samfund.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum vil fortsat sikre kvalificeret arbejdskraft til øens virksomheder, såle- des at de bornholmske virksomheder kan realisere egne og fælles mål om vækst. Midlet er især at hæve uddannelses- og kompetenceniveauet på alle niveauer i private og offentlige virksomheder og samtidig udvide arbejdsstyrken ved blandt andet at uddanne ledige.

³ Kompetence Forum Bornholm er et udgående rådgivnings- og strategisk/analytisk udviklingsteam samt et konsulentkorps fra de medvirkende uddannelsesinstitutioner. Business Center Bornholm er lead partner i et partnerskab med Bornholms Erhvervsskole, Væksthus Hovedstadsregionen, Jobcen- ter Bornholm, Social- og Sygeplejeskolen, VUC og AOF. Kompetence Forum Bornholm er virksom- hedernes indgang til strategisk kompetenceudvikling og derfor fysisk placeret i Business Center Born- holm. Projektperioden er frem til og med 2011. Vækstforum indstillede projektet til bevilling på sit møde den 1. oktober 2008.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger skal effekten af indsatsområdet bidrage til, at gennemførelsesprocenten for de elever og studerende, der tager en uddannelse på Bornholm, øges; at hæve det generelle uddannelsesniveau; at sikre at op mod 95 % af en årgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse og at mindst halvdelen af alle unge gennemfører en videregående uddannelse. Den kontante effekt af et øget uddannelsesniveau kan bidrage til antallet af erhvervsaktive øges, ledigheden falder og dermed at den realøkonomiske vækst vil stige.

Det gør vi – i 2010

9. Uddannelse til alle (UTA) (Ny)

Bornholms Vækstforum ønsker, at Bornholm bliver stedet, hvor en ny model for sammenhængende uddannelse kan udvikles og afprøves. Den unikke overskuelighed, der er på Bornholm, skal bruges som løftestang for et sammenhængende forløb fra en unik grundskole til et brobygningsforløb til ungdomsuddannelserne. Bornholms Vækstforum vil således i dialog med folkeskolerne, herunder forældrene, for at styrke de faglige profiler, hvor idræt, kreativitet, natur-/udelæring samt innovation og iværksætteri integreres i læseplanen. Kompetencerne i ”nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed” skal inddrages i videst muligt omfang.

Bornholms Vækstforum ønsker at etablere forbindelse mellem folkeskolerne, erhvervslivet og ungdomsuddannelserne, således at eleverne på et tidligt tidspunkt får en bedre forståelse for, hvad skoleundervisningen skal anvendes til.

Praktikpladser er blandt forudsætningerne for, at unge fuldfører deres erhvervsuddannelse. Bornholms Vækstforum ønsker derfor at iværksætte en offensiv kampagne, der skal styrke de bornholmske private og offentlige virksomheders lyst og evne til at modtage flere praktikanter fra især erhvervsskolen.

Hovedoperatør: Bornholms Regionskommunes vicekommunaldirektør har hovedansvaret for fremdriften gennem en styregruppe bestående af repræsentanter fra de bornholmske uddannelsesinstitutioner m.fl.

10. Uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab (Ny)

Bornholms Vækstforum vil styrke samarbejdet om iværksætteri og idéudvikling i uddannelserne og således bidrage til, at fastholde det høje niveau for antallet af nystartede virksomheder i hele landet. Regeringen har gennem partnerskabsaftalen med Bornholms Vækstforum tilkendegivet, at der skal skabes en samlet offentlig strategi for uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab i hele uddannelsessystemet, med fokus på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. I den forbindelse vil man søge at skabe en organisering, der kan samle aktørerne inden for uddannelse i iværksætteri. Bornholms Vækstforum er positivt indstillet overfor at støtte op om den nye organisering af indsatsen og vil bidrage til gennemførelsen af relevante aktiviteter på øen.

Hovedoperatør: Bornholms Erhvervsskole i samarbejde med Bornholms Akademi & CRT - med udgangspunkt i ”Young Enterprise”.

11. Opkvalificering af turisterhvervet (Fortsættes/ny)

Bornholms Vækstforum vil støtte initiativer, der kan forbedre og løfte turisterhvervet. Der er især serviceskolens muligheder for opkvalificering af turisterhvervet i forhold til de særlige sæsonbetonede vilkår erhvervet er underlagt, der skal kommunikeres til ”det brede turisterhverv.” Bornholms Vækstforum ønsker også, at der tilbydes kursustilbud rettet mod konferenceværter jf. øget satsning på møde/erhvervsturisme.

Hovedoperatør: BCB via Kompetenceforum Bornholm i samarbejde med Destinationen.

12. Bornholm som uddannelses-ø (Fortsættes/ny)

Uddannelsestilbud kan blive en ny erhvervsmulighed på Bornholm. Udover de allerede eksisterende faglige uddannelser⁴ skal nye uddannelsesmuligheder tones med de lokale styrkepositioner som oplevelser, natur, kunsthåndværk, turisme, grøn energi og energistyring (i samarbejde DTU) samt Europæiske Universiteters feltarbejdsundervisning indenfor Arkæologi, m.v. I kølvandet på energiteknologiske demonstrationsprojekter forbereder Bornholms Vækstforum, at videninstitutioner som fx DTU kan placere udlagte uddannelser på øen.

Hovedoperatør: Bornholms Akademi

13. Udvikling af uddannelsessektoren (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum vil i lighed med de foregående år understøtte arbejdet med at udvikle og sikre rammevilkårene for ungdomsuddannelserne og det videregående uddannelsesmiljø på Bornholm.

Bornholms Vækstforum vil støtte initiativer, der er med til at sikre en tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft til øens virksomheder, herunder nye opkvalificerings- og omskolingsuddannelser og initiativer, der er med til at øge arbejdsstyrken.

Bornholms Vækstforum vil sikre en dialog med staten om 1) at etablere nationale uddannelsesforløb på Bornholm, herunder etablere et nationalt kompetencecenter for kunsthåndværk; 2) at etablere en nyt fælles campus, hvor uddannelser samles og 3) at etablere en turisme-bacheloruddannelse.

Bornholms Vækstforum vil samarbejde med Det Regionale Beskæftigelsesråd, Jobcenter Bornholm og uddannelsesinstitutioner på øen om at kortlægge og følge virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft og efteruddannelse på kort og langt sigt.

Hovedoperatør: Bornholms Akademi i samarbejde med professionshøjskolerne, Bornholms Erhvervsskole, Jobcenter Bornholm, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Business Center Bornholm, Væksthus Hovedstadsregionen, Center for Regional- og Turismedforskning og andre relevante operatører/institutioner herunder især arbejdsmarkedets parter.

⁴ Blandt de eksisterende uddannelser, der arbejdes på at bevare og udbygge på Bornholm, skal nævnes: Social- og sundhedsassistent-, sygeplejerske-, lærer-, socialrådgiver- og pædagoguddannelserne.

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde I "Uddannelse og arbejdskraftudbud" – initiativ nr. 2 "Omfanget af erhvervsrettede uddannelsestilbud skal øges", initiativ nr. 3 "Indsats for flere praktikpladser", initiativ nr. 4 "Styrkelse af undervisnings- og videnmiljøer inden for de videregående uddannelser", initiativ nr. 6 "Efter- og videreuddannelsestilbud til personer, som mangler grundlæggende færdigheder, eller som har behov for opkvalificering", initiativ nr. 7 "Samarbejde om erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken".

Tillæg 2008: Initiativ nr. 2 "Kreative uddannelser".

Tillæg 2009: Initiativ nr. 1 "Styrket samarbejde på uddannelsesområdet", initiativ nr. 2 "Campus og VEU", initiativ nr. 3 "Praktikpladser", initiativ nr. 4 "Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed", initiativ nr. 5 "Tidlig og aktiv indsats for ledige", initiativ nr. 7. "Erhvervsakademier, professionshøjskoler og videncentre som omdrejningspunkt for erhvervsfremme i regionerne".

Finansieringskilder

Den Konkurrenceudsatte Pulje, Strukturfondene, Regionale Udviklingsmidler, Finansloven

Aftalegrundlag

Partnerskabsaftalen mellem regeringen og Bornholms Vækstforum

Udviklingskontrakt og handlingsplan 2010 mellem BRK/Bornholms Vækstforum og Bornholms Akademi

Udviklingskontrakt og handlingsplan 2010 mellem BRK/Bornholms Vækstforum og Business Center Bornholm

5. Innovation, videndeling og videnopbygning

Som ø med få uddannelsesmuligheder og med en virksomhedsstruktur, der er kendetegnet ved få store virksomheder, er der særlige udfordringer forbundet med denne vækstdriver. Innovation, videndeling og videnopbygning er således et af de områder, som Vækstforum vil sætte særlig fokus på i 2010.

Vækstforum indstillede i 2008 midler til CRT til udvikling af Master i oplevelsesledelse i yderområder – i daglig tale ”MOLLY”. Uddannelsen er godt i gang med godt 20 studerende fra private og offentlige virksomheder. I 2009 igangsatte Vækstforum endvidere projektet ”Kompetencekobling – innovation og samarbejde mellem kunsthåndværkere og erhvervsliv”.

Derudover blev projektet ”Det borgerdrevne bioethanolanlæg” iværksat efter anbefaling af vækstforum under programmet ”Brugerdreven innovation”.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum vil arbejde for at skabe yderligere vækstmuligheder bredt i det bornholmske erhvervs- og uddannelsesliv gennem øget innovation, videndeling og videnopbygning.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger kan effekten af forøget innovation – og dermed produktion – bidrage til at øge udbuddet af arbejdspladser og dermed skabe basis for at øge befolkningstallet og således også øge den realøkonomiske vækst. Derudover kan innovation i bygge- og anlægsbranchen, samt i turisterhvervet bidrage til at mindske sæsonudsvingene, og dermed opnå de overfor nævnte effekter.

Det gør vi – i 2010

14. Virksomhedsrettet innovationsstrategi (Ny)

Regeringen og Bornholms Vækstforum har det fælles mål, at andelen af innovative virksomheder skal øges, at virksomhedernes midler til innovation skal udgøre en stigende andel af BNP, og at flere virksomheder og/eller offentlig institutioner udvikler nye produkter og serviceydelser. Regeringen vil i 2009 udarbejde en virksomhedsrettet innovationsstrategi med henblik på at sikre, at virksomhederne har gode rammevilkår for deres innovationsaktiviteter. Som led i udarbejdelsen af strategien undersøges blandt andet om der er behov for at styrke rammerne for offentlig-privat innovation til gavn for kvalitet og effektivitet i de offentlige serviceydelser og for nye forretningsmuligheder i erhvervslivet.

Bornholms Vækstforum vil arbejde aktivt for udmøntningen af strategien i relevant omfang.

Hovedoperatør: Væksthus Hovedstadsregionen i samarbejde med Business Center Bornholm

15. Artist residencies (Ny)

Bornholms Vækstforum har ønsket at se en ansøgning, som trækker på amerikaneren Gordon Knox's erfaringer, hvad angår etablering af et miljø for forskere og kunstnere. Formålet med unikke kreative rammer, er at gøre Bornholm til "stedet" for utraditionel innovation og udvikling året rundt. Det er samtidig hensigten at de bornholmske virksomheder vil få gavn af den viden der genereres i miljøet.

Hovedoperatør: Bornholms Kunstmuseum i samarbejde med Business Center Bornholm

16. Adgang til viden (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum vil forsat forbedre de bornholmske virksomheders adgang til viden fra viden- og uddannelsesinstitutioner fra især Region Hovedstaden og Region Sjælland. Gennem en målrettet kampagne, skal flere bornholmske private og offentlige virksomheder ansætte videnmedarbejdere gennem ordningen "Regionale videnpiloter", anvende "Videnkuponordningen", og der skal etableres erhvervs ph.d. forløb på Bornholm.

Hovedoperatør: Business Center Bornholm i samarbejde med Væksthus Hovedstadsregionen

17. Innovations- og industriel designkultur (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum vil støtte projekter, der skaber synergi mellem virksomheder og kulturinstitutioner, således at der opstår en "innovations- og industriel designkultur", hvor der skabes unikke produkter, der er rettet mod udenørs markeder. Innovation i servicesektoren og forsøg med medarbejderdrevet innovation er således interessant at afprøve.

Hovedoperatør: Væksthus Hovedstadsregionen i samarbejde med Business Center Bornholm

18. Akvakultur og Trolling Ø (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum vil arbejde for en konkretisering af anbefalingerne fra rapporten "Bornholmske akvakultur-muligheder".

Hovedoperatør: Business Center Bornholm

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde III "Innovation" og Indsatsområde IV "Videnspredning" – initiativ nr. 14 "Styrket samarbejde om innovation", initiativ nr. 15 "Brugerdrevet innovation", initiativ nr. 19 "Styrket videnspredning mellem universiteter, Godkendte Teknologiske Serviceinstitutioner og erhvervsliv", initiativ nr. 21 "Samspil med uddannelsesinstitutioner i Region Hovedstaden og Region Sjælland", initiativ nr. 22 "Samarbejde med Center for Regional- og Turismedforskning" og initiativ nr. 23 "Samarbejde med Danmarks Fiskeriundersøgelser (DFU) og Bornholms Lakseklækkeri".

Tillæg 2008: Initiativ nr. 23 "Virksomhedsrettet innovationspolitik"

Tillæg 2009: Initiativ nr. 12. "Virksomhedsrettet innovationsstrategi", initiativ 13. "Klynge-samarbejde", initiativ nr. 14. "Innovation og internationalisering".

Finansieringskilder

Strukturfondene, Program for Brugedreven Innovation, Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Aftalegrundlag

Samarbejdsaftale mellem Væksthus Hovedstadsregionen, Business Center Bornholm og BRK/Vækstforum

Udviklingskontrakt og Handlingsplan 2010 mellem BRK/Bornholms Vækstforum og Business Center Bornholm

6. Anvendelse af ny teknologi

Vækstforums indsats inden for denne vækstkilde har de foregående år primært været fokuseret på at skabe rammerne for opførelsen af et andengenerations-testanlæg i fuld skala til fremstilling af bioethanol, samt anvendelsen af it-baserede oplevelser inden for turisterhvervet.

Væksthus Hovedstadsregionen er hovedoperatør på rådgivning om ”Anvendelse af ny teknologi” for så vidt angår vækstiværksættere.

Gennem projektet ”Kompetenceforum Bornholm” – som påbegyndtes i foråret 2009 – har erhvervslivet fået udvidet adgang til rådgivning og kompetenceudvikling af anvendelse af især informationsteknologi (it).

Som det fremgår af indsatsområde 11 ”Grøn energi” på side 30 er der flere projekter, der er meget snævert relateret til dette indsatsområde.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum vil øge virksomhedernes konkurrenceevne gennem anvendelse af mulighederne inden for ny teknologi.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger kan effekten af dette indsatsområde bidrage, at der skabes flere attraktive og konkurrencedygtige arbejdspladser, der kan øge produktiviteten gennem eksport. Effekten bidrager således til at øge befolkningstallet og til at øge den realøkonomiske vækst.

Det gør vi – i 2010

19. Udvikling af turistinformation (Fortsættes/ny)

Bornholms Vækstforum vil bakke op om initiativer, der understøtter information, booking mv. på Bornholms officielle turistportal bornholm.info – herunder modernisering, udbygning og oversættelse til polsk.

Hovedoperatør: Destination Bornholm

20. Miljørigtige teknologier (Ny)

Bornholms Vækstforum vil understøtte muligheden for et stærkt samarbejde mellem indenø og udenø virksomheder og iværksættere, der har kompetencer inden for miljørigtige teknologier. Ved en fysisk samling af kompetencerne vil opstå synergieffekter.

Hovedoperatør: Væksthus Hovedstadsregionen

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde IV ”Vidensspredning” – initiativ nr. 20 ”Øget anvendelse af ny teknologi”

Tillæg 2008: Indsatsområde I ”Uddannelse og arbejdskraftsudbud” – initiativ nr. 3 ”Arbejdskraftsbesparende teknologier”.

Finansieringskilder

Strukturfondene, EU's 7. rammeprogram, Forsknings- og Innovationsstyrelsen, Regionale Udviklingsmidler.

Aftalegrundlag

Udviklingskontrakt og Handlingsplan 2010 mellem BRK/Bornholms Vækstforum og Destination Bornholm

7. Iværksætteri / en styrket iværksætterindsats

Formålet med denne vækstdriver er at skabe rammer for at få flere iværksættere på Bornholm til at etablere egen virksomhed og dermed skabe flere arbejdspladser.

Udover markedsføringsaktiviteter har Vækstforum ikke igangsat supplerende projekter inden for dette område. Væksthus Hovedstadsregionen har som Vækstforums operatør fokus på området. Basisydelse inden for indsatsområdet ”Iværksætteri / en styrket iværksætterindsats” målrettet vækstiværksættere leveres således af Væksthus Hovedstadsregionen.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum vil bakke op om initiativer, der medvirker til at skabe attraktive rammer for iværksættere og vækstiværksættere herunder sætte særlig fokus på at fremme innovation og iværksætteri i skole- og uddannelsessystemet samt på knopskydning fra eksisterende virksomheder.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger kan effekten af en styrket indsats overfor iværksættere og iværksætteri, bidrage til at der skabes flere attraktive og konkurrencedygtige arbejdspladser. Effekten kan således blandt andet måles i befolkningstallet, antallet af beskæftigede og i den realøkonomiske vækst.

Det gør vi – i 2010

21. Iværksætterkonceptet – Vækstfabrikken (Ny)

Bornholms Vækstforum vil - på baggrund af de positive resultater fra et lignende projekt under Væksthus Sjælland - bakke op om et projekt for iværksættere (Vækstfabrikken), hvor iværksættere bl.a. får mulighed for at få den nødvendige støtte med fx mentorordninger i et kompetent inkubator miljø.

Hovedoperatør: Business Center Bornholm i samarbejde med Væksthus Hovedstadsregionen

22. Grønt iværksætterkoncept (Fortsættes)

I relation til brandingstrategien ønsker Bornholms Vækstforum, at muligheden for at udvikle et ”Grønt Iværksætterkoncept” undersøges og om muligt iværksættes. Dette kan enten kombineres med nogle af de aktiviteter, som vil foregå på ”Bright Green Island”-området eller knyttes til ovenstående projekt omkring ”Vækstfabrikken”.

Også idéen om at etablere en ”grøn” iværksætterhøjskole på øen vil der blive arbejdet med ⁵.

⁵ Dette er beskrevet under punkt 20 Miljørigtige teknologier under indsatsområde 6 ”Anvendelse af ny teknologi” på side 20.

Hovedoperatør: Væksthus Hovedstadsregionen i samarbejde med Business Center Bornholm

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde II ”Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder” – initiativ nr. 9 ”Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen” og initiativ nr. 12 ”Samarbejde om iværksætter- og idé udvikling i uddannelserne”.

Tillæg 2008: initiativ nr. 4 ”Specialiseret rådgivning til iværksættere på klima- og energiområdet.

Finansieringskilder

Statslige midler via Erhvervs- og Byggestyrelsen, Strukturfondene, Regionale Udviklingsmidler.

Aftalegrundlag

Samarbejdsaftale mellem Væksthus Hovedstadsregionen, Business Center Bornholm og BRK/Vækstforum

8. Bornholm – åbent hele året

Målet om et Bornholm med samme høje aktivitetsniveau året rundt står fast. Men der vil i første omgang blive fokuseret på aktiviteter, der kan udvide skuldarsæsonen – især i forårs-månederne.

Bornholms Vækstforum har støttet projekt ”Bornholm åbner tidligere i 2009”, der var baseret på tematurisme og øget produktudvikling samt udvikling af nye tema- eller eventbaserede turismeprodukter, hvor der desuden er fokus på motivbaserede målgrupper. Derudover har Vækstforum medfinansieret anden fase af VisitDenmarks satsning på superhelårsdestinationer, der på Bornholm er udnyttet i ”Bornholms Middelalderunivers”.

Der vil i markedsføringen inden for de nye erhvervspartnerkaber under VisitDenmark blive særlig fokus på målgrupper, der har potentiale for besøg uden for sommersæsonen, og her især indenfor partnerskabet Det Gode Liv.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum vil sætte fokus på at skabe de rammebetingelser, der gør det muligt for oplevelses- og turistvirksomhederne at holde åbent ud over højsæsonen.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger kan effekten af at forlænge turistsæsonen – og dermed udnytte de bornholmske transport- og overnatningsfaciliteter mere økonomisk – måles i antallet af beskæftigede og i den sæsonbetonede arbejdsløshed og dermed i den realøkonomiske vækst.

Det gør vi – i 2010

23. Sæsonforlængelse (Fortsættes/ny)

Bornholms Vækstforum ønsker udvikling af eksisterende og nye sæsonforlængende aktiviteter. Det er især tema- og eventbaseret turisme som fx kulturuge, fødevarefestival, trolling master, Island eXplorer og kunsthåndværks biennalen, som i stigende omfang skal markedsføres via pressen. Destination Bornholm vil endvidere udarbejde en handlingsplan og budget for fortsat implementering af markedsføringstiltag, der relaterer til turismestrategien Bornholm I/S, der blev vedtaget af Bornholms Vækstforum i 2006.

Hovedoperatør: Destination Bornholm

24. Konference Ø (Ny)

Bornholms Vækstforum vil på baggrund af anbefalingerne i undersøgelsen om et ”grønt” konferencecenter med arbejdstitlen ”Green Solution Room”, fortsætte arbejdet med en øget satsning på erhvervs-/mødeturisme, som et middel til at forlænge sæsonen. Business Center Bornholm og Destination Bornholm vil i første omgang udvikle et fælles ”conversion bureau”, der ud over konferencer bl.a. vil koordinere ”klimabesøg” til bornholmske virksomheder (Energy Tours).

Hovedoperatør: Business Center Bornholm i samarbejde med Destination Bornholm

25. Offensiv, Global Markedsføring (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum vil bakke op om aktiviteter, der udnytter muligheden for medfinansiering fra VisitDenmarks projekt om Offensiv, Global Markedsføring (OGM), der fremover vil blive gennemført i regi af relevante Erhvervspartnerskaber.

Hovedoperatør: Destination Bornholm i samarbejde med Business Center Bornholm

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde V ”Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme” – initiativ nr. 25 ”styrkelse af Danmark som turistmål og konferencevært”.

Tillæg 2008: Initiativ nr. 7 ”Turisme”

Tillæg 2009: Initiativ 15. ”Oplevelsesøkonomi”, Initiativ 16. ”Turisme”.

Finansieringskilder

VisitDenmark, Strukturfondsmidler, Regionale Udviklingsmidler

Aftalegrundlag

Udviklingskontrakt og handlingsplan 2010 mellem BRK/Bornholms Vækstforum og Destination Bornholm

Udviklingskontrakt og handlingsplan 2010 mellem BRK/Bornholms Vækstforum og BusinessCenter Bornholm.

9. Landdistriktsudvikling

Bornholms Vækstforum er repræsenteret i Den Lokale Aktions Gruppe (LAG), og vil medvirke aktivt, hvor det vurderes hensigtsmæssigt.

I 2008 vedtog den lokale aktionsgruppe et oplæg til strategi for fortsat vækst og udvikling af bornholmske regionale fødevarer. Vækstforums erhvervsklynger bakkede op om oplægget med et positivt høringssvar.

Vækstforum har foreløbig medfinansieret tre større projekter sammen med LAG'en, nemlig: "Bornholmsk kunsthåndværk ud i verden", "Bornholms Biennals" og "Svanen – Bornholm som centrum for Østersøens skibsbyggeri".

Det vil vi

Landdistriktsindsatsen er en integreret del af den samlede erhvervsudviklingsstrategi for Bornholm. Derfor vil Bornholms Vækstforum arbejde for, at der sikres en sammenhæng mellem den lokale udviklingsstrategi under Landdistriktsprogrammet og den samlede erhvervsudviklingsstrategi.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger kan effekten af satsninger på udvikling af landdistriktet bidrage til at mindske sæsonudsvinget, og dermed skabe flere arbejdspladser som kan reducere arbejdsløsheden til gavn for både befolkningstal og den realøkonomiske vækst.

Det gør vi – i 2010

26. Fødevarerindsatsning (Ny)

Bornholms Vækstforum vil bakke op om de statslige initiativer på fødevarerområdet regionalt. Det gælder såvel Madkulturzonen, der handler om at innovere på fødevarer som oplevelser som det gælder den mere generelle markedsføring af Danmark som gourmetland.

Operatør: LAG-Bornholm og dets sekretariat i samarbejde med Væksthovedstadsregionen herunder bl.a. klyngesekretariatet, Destination Bornholm, CRT og Danvifo

27. Koordinering og udvikling (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum vil sikre en løbende koordinering af arbejdet omkring øens landdistriktsudvikling.

Bornholms Vækstforum vil – på baggrund af en landbrugsstrategi og en regional fødevarerstrategi - bidrage til en strategisk diskussion om landbrugets udvikling gennem innovation, kompetenceudvikling og netværksdannelse bl.a. med henblik på at fremme afsætning og det økonomiske afkast af regionale fødevarer.

Hovedoperatør: Vækstforumsekretariatet, LAG-Bornholm og dets sekretariat

Relation til partnerskabsaftalen

Indsatsområde VII ”Landsdistriktsudvikling” – initiativ nr. 29 ”Udvikling af jordbrugs- og fødevarerektoren”

Finansieringskilder

Landsdistriktsprogrammet, Regionale Udviklingsmidler

10. Bornholm i et globalt perspektiv

I sidste halvdel af 2008 deltog BRK aktivt i udarbejdelsen af høringssvar til EU's Østersøstrategi. Denne østersøstrategi rækker langt videre end bare til Østersøen, idet det forventes, at de nuværende EU-strukturfondsprogrammer vil blive koblet op som finansieringsinstrument til denne strategi.

Netværket Task Force Polen har i 2009 gennemført et markedsfremstød ved den årlige turismemesse i Gdansk, herunder med deltagelse af BCB, Middelaldercentret, NaturBornholm og virksomheden BornPol. Herudover har task forcen medvirket til at BusinessCenter Bornholm er knyttet til et polsk-ledet projekt under South Baltic programmet, hvis formål er at fremme innovation i små og mellemstore virksomheder med fokus på grøn teknologi.

I både 2008 og 2009 er de bornholmske markedsføringsaviser sendt til ambassader i Danmark, hvilket har afstedkommet henvendelser fra bl.a. Sydkorea og Japan, der har ønsket erhvervskontakter på Bornholm.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum vil understøtte rammerne for eksporterende bornholmske virksomheders konkurrencekraft og internationalisering.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger kan effekten af dette indsatsområde bidrage til at øge antallet af erhvervsaktive gennem tilflytning, udbuddet af arbejdspladser gennem eksport og dermed til den realøkonomiske vækst.

Det gør vi – i 2010

28. Eksport (Fortsættes/ny)

Bornholms Vækstforum ønsker udvikling og gennemførelse af et eksportforberedelsesforløb, hvor virksomhederne ”klædes på” til vækst og internationalisering, herunder bl.a. udvikling af markedsstrategi, markedsbearbejdning, opbygning af salgsnet, fælles markedstiltag og etablering af eksportgrupper m.v.

Bornholms Vækstforum ønsker at udbygge samarbejdet med bl.a. Danmarks Eksportråd og andre videnaktører via Væksthus Hovedstadsregionen, så det bornholmske erhvervsliv til stadighed sikres den nyeste viden, mulighed for deltagelse i internationale netværk, internationale messer og erfaringsudveksling og deltagelse i projekter. Muligheden for placering af en ”delemedarbejder” fra Danmarks Eksportråd på Bornholm undersøges nærmere.

Hovedoperatør: Væksthus Hovedstadsregionen i samarbejde Business Center Bornholm

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde II ”Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder” – initiativ nr. 10 ”Specialiserede rådgivningstilbud” (om eksport og internationalisering).

Indsatsområde IX ”Grænseoverskridende samarbejde” – initiativ 33 ”Styrkelse af Øresunds- og Østersøsam arbejde” og initiativ 34 ”Øget internationalisering”.

Tillæg 2009: Initiativ 22. ”Det grænseoverskridende samarbejde”

Finansieringskilder

Interreg-program for Øresundsregionen, Interreg-program for den sydlige del af Østersøen, Strukturfondsmidler, Regionale Udviklingsmidler.

Aftalegrundlag

Samarbejdsaftale mellem Væksthus Hovedstadsregionen, Business Center Bornholm og BRK/Vækstforum

11. Grøn energi

Bornholms Vækstforum har på energiområdet mulighed for at skabe rammerne for et nyt væksterhverv, da der er potentiale i at markedsføre Bornholm som et velegnet forsøgsområde for afprøvning af nye energiformer baseret på miljørigtige teknologiske løsninger – et Bioeksperimentarium.

I 2009 igangsatte Vækstforum projekterne ”Kommercialisering af knowhow på energiområdet med COP 15 som markedsføringsplatform” og ”Grøn Energi i Innovative Netværk”. De to projekter skal sætte Bornholm på verdenskortet, hvad angår stedet, hvor der arbejdes med interessante innovative klimaløsninger. Midlerne har dels været gennem besøg (turisme) fra nær og fjern dels synliggørelse ved diverse tryk-materialer.

Bornholms Vækstforum har desuden vedtaget en energistrategi, der som prioriteringsredskab kan kvalificere beslutninger omkring, hvilke teknologier, der er mest intelligente og omkostningseffektive at satse på. Bornholms Vækstforum er i gang med at oprette og facilitere en energiklynge, der skal have til formål at være operatør på en væsentlig del af energistrategiens handlinger.

Det vil vi

Bornholms Vækstforum vil bakke op om regionskommunens vision om at gøre Bornholm selvforsynende med vedvarende energi. Derfor har Bornholms Vækstforum vedtaget en energistrategi, der tager udgangspunkt i regionskommunens energistrategi og understøtter de handlinger samt brandingstrategiens handlinger, som gør Bornholm til et ”Bioeksperimentarium”. Endvidere vil Vækstforum medvirke til fortsat at profilere Bornholm efter Klimatopmødet 09 i København.

I forhold til Vækstforums overordnede målsætninger kan effekten af denne satsning på ”grøn energi” bidrage til at nedbringe arbejdsløsheden ved at der skabes flere arbejdspladser, mindske sæsonudsving på arbejdsmarkedet og til at uddannelses og kompetenceområdet hæves. Dette indsatsområde bidrager således også til målsætningen om en realøkonomisk vækst.

Det gør vi – i 2010

29. Bright Green Park (Ny)

Vækstforum vil iværksætte en fælles borgerrettet indsats i et centralt placeret fælles hus med ”show room” og mulighed for afholdelse af oplysende arrangementer. Aktiviteterne skal først og fremmest understøtte, at der spares energi, og at energien omlægges fra ”sort” energiforbrug til ”grønt” energiforbrug.

Hovedoperatør: Bornholms Regionskommune / Regional Udvikling

30. Grøn turismeprofil (Ny)

Der er behov for at styrke den grønne profil i turisterhvervet. Destinationen vil med information om muligheder og løsninger anspore det øvrige turisterhverv til at indføre miljørigtige ændringer i deres virksomheder.

Bornholms Vækstforum vil bakke op om initiativer i turisterhvervet, der kan understøtte visionen "Bright Green Island". I første omgang bør det kortlægges, hvor de "lavthængende frugter" findes, hvorefter initiativer sættes i gang. Der er også et ønske om at synliggøre bæredygtighed på fx Velkomstcenteret.

Hovedoperatør: Destination Bornholm i samarbejde med Væksthus Hovedstadsregionens klyngesekretariat

31. Energy Tours (Ny)

I løbet af 2010 skal der etableres et fællessekretariat mellem Destination Bornholm og Business Center Bornholm med det formål at udvikle erhvervs- og møderejser inden for eksponering af grøn energi på Bornholm. Derudover skal der arbejdes mere intensivt på at realisere planerne om et miljørigtigt conferencecenter.

Hovedoperatør: Business Center Bornholm i samarbejde med Destination Bornholm.

32. Bioeksperimentarium (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum understøtter udviklingen af vedvarende energiprojekter, som tilsammen vil danne et "Bioeksperimentarium", hvor især opførelsen af et andengenerations-testanlæg i fuld skala til fremstilling af bioethanol, elbiler, solceller og vindmøller vil have fokus. Samtidig vil et beredskab stå klar til at modtage nye seriøse energiprojekter.

Hovedoperatør: Bornholms Regionskommune (Regional Udvikling og Teknik & Miljø)

33. Opfølgning på COP15 (Fortsættes/ny)

Bornholms Vækstforum vil medvirke til at profilere Bornholm efter Klimatopmødet 09 i København ved fortsat at samarbejde med Klimakonsortiet om projekterne EnergyMap (udvikling af en internetportal) og EnergyTours (besøgsprogrammer for udenlandske gæster).

Hovedoperatør: Business Center Bornholm i samarbejde med Bornholms Regionskommune (Regional Udvikling)

34. Port of Green Tech (Fortsættes)

Bornholms Vækstforum understøtter idéen om at omdanne den traditionelle fiskerihavn i Nexø til et vidensmiljø med fokus på bæredygtige løsninger inden for bosætning, fiskeri og akvakultur – "Green Tech Port".

Hovedoperatør: Business Center Bornholm i samarbejde med Nexø Havn

Relation til Partnerskabsaftalen

Indsatsområde 6 "Energi" – initiativ nr. 27 "Samarbejde om fremme af vedvarende energi" og initiativ nr. 28 "Samarbejde om fremme af miljø- og energiteknologi".

Tillæg 2008: Initiativ nr. 9 "COP15", initiativ nr. 10 "Energi", initiativ nr. 11 "Vedvarende energi" og initiativ nr. 12 "Virksomheders samfundsansvar."

Tillæg 2009: Initiativ 17. "Regional implementering af Erhvervsstrategi", Initiativ 18. "Fokus på regional grøn vækst", Initiativ 19. "Deltagelse i fokusanalyse vedrørende udvikling i udkantsområder".

Finansieringskilder

Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrations Program (EUDP), Strukturfondsmidler, Landdistriktsprogrammet, Regionale Udviklingsmidler.

Aftalegrundlag

Samarbejdsaftale mellem Væksthus Hovedstadsregionen, Business Center Bornholm og BRK/Vækstforum

Udviklingskontrakt og Handlingsplan 2010 mellem BRK/Vækstforum og Business Center Bornholm

Udviklingskontrakt og Handlingsplan 2010 med BRK/Vækstforum og Bornholms Akademi

Finansiering

Bornholms Vækstforum kan i 2010 indstille om anvendelse af ca. 31 mio. kr. – fordelt med godt 20. mio. kr. under Strukturfondene, der indstilles til Erhvervs- og Byggestyrelsen, og godt 11 mio. kr. fra de regionale udviklingsmidler, der indstilles til Kommunalbestyrelsen / Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Disse midler fordeler sig som følger i 2010 (inkluderet overførte midler fra perioden 2007 - 2009):

EU's Socialfond ⁶	4.766.861 kr.
EU's Regionalfond ⁵	15.346.909 kr.
Pulje til udvikling af uddannelsesområdet	1.986.137 kr.
Pulje til udvikling af kulturområdet	1.198.800 kr.
Frie puljemidler til regional udvikling	8.059.187 kr.

Herudover vil der kunne ske en matchning af de regionale midler gennem et tæt samspil med en række øvrige lokale, nationale og internationale midler.

Den lokale aktionsgruppe (LAG'en) forventes i 2010 at disponere over følgende midler, der også vil kunne understøtte realiseringen af dele af erhvervsudviklingsstrategien og Handlingsplanen for 2010:

Landdistriktsudvikling	ca. 4 mio. kr.
Fiskeriprogrammet	ca. 3 mio. kr.

Desuden tilbyder Bornholms Erhvervsfond fordelagtige lånemuligheder.

⁶ Midlerne under Socialfonden og Regionalfonden er formelt ikke bundet op på år. Den samlede restpulje for Bornholm på 71,5 mio. kr. vil i princippet kunne anvendes i 2010, hvis det ønskes, og såfremt medfinansieringen kan tilvejebringes.

Medlemmer af Bornholms Vækstforum

Fem til 31. marts 2010. 1. april konstitueres nyt vækstforum for en ny fireårig periode.

Formandskabet

Lars Nørby Johansen

Bjarne Kristiansen, Borgmester (I), Bornholms Regionskommune

Medlemmer

Jacob Kjøller, 1. viceborgmester (C), Bornholms Regionskommune

Winni Aakermann Grosbøll (A), Bornholms Regionskommune

Annelise Molin (R), Bornholms Regionskommune

Bente Johansen (B), Bornholms Regionskommune

Steen Colberg Jensen (V), Bornholms Regionskommune

Direktør Steen Schønemann, CRT (Videninstitutioner)

Leder Jens Gunst, Bornholms Akademi (Videninstitutioner)

Rektor Laust Joen Jakobsen, CVU Storkøbenhavn (Videninstitutioner)

Direktør Jane Wickmann (Ekstern ekspert)

Direktør Lone Njør (Ekstern ekspert)

Direktør Michael Almeborg, Ole Almeborg A/S (Dansk Industri)

Direktør William Koch, Fugato A/S (Handel Transport Service)

Direktør Roar Schou, (Håndværksrådet)

Gårdejer Thor Gunnar Kofoed, (Landbrugsrådet)

Områdedirektør Ole Ligaard, Nordea Bank A/S (Finansrådet Forsikring & Pension)

Produktionsdirektør Ole Schou Mortensen, Bech Pack Systems A/S (Bornholms Erhvervsråd)

Formand Ernst Jensen, LO-Bornholm (LO, FTF og AC)

Direktør Steen Nielsen, Jensen-Denmark A/S (Dansk Arbejdsgiverforening)

Observatører

Mads O. Krage, formand for Destination Bornholm

Lars Vesløv, direktør Bornholms Erhvervsskole

Leif Olsen, formand for Teknik- og Miljøudvalget

Jeppé Kofod (A), Medlem af Folketinget

Peter Juel Jensen (V), Medlem af Folketinget

Ole Schou Mortensen, Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland

Vakant, Det lokale Beskæftigelsesråd

Sekretariats- og kontaktgruppen for Bornholms Vækstforum

Navn/stilling	Arbejdssted	Telefon	E-mail
Henning Eriksen Fuldmægtig	Erhvervs- og Byggestyrelsen	35 46 60 77	he@ebst.dk
Ulla Bartels Specialkonsulent	Erhvervs- og Byggestyrelsen	35 46 62 12	ub@ebst.dk
Thea Gade-Rasmussen Erhvervspolitisk konsulent	Håndværksrådet HVR	32 63 03 06	gade-rasmussen@hvr.dk
Christian Michelsen Kontorchef	Finansrådet	33 70 11 44	cmi@finansraadet.dk
Bent Bejstrup Chefkonsulent	DI-organisation for erhvervslivet	21 20 50 30	bebe@di.dk
Klaus Farnov Regionskonsulent	LO	20 12 17 22	kfa@lo.dk
Annelise Korreborg Chefkonsulent	Danske Regioner	35 29 81 66	ak@regioner.dk
Helle H. Simonsen Specialkonsulent	Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland	72 22 34 04	hhs@ams.dk
Marlene Haugaard Direktør	Væksthus Hovedstadsregionen	30 10 80 80	mh@vhr.dk
Niels Milling Underdirektør	Dansk Erhverv	33 74 60 00	nmi@danskerhverv.dk
Simon Schou Konsulent	Finansforbundet	32 66 14 44	sis@finansforbundet.dk
Niels Kenneth Østergaard Scheel Konsulent	Landbrug og Fødevarer	33 39 46 76	nks@lfdk
Kim Caspersen Direktør	Destination Bornholm	56 93 03 69	kim@bornholm.info
Lene Grønning Direktør	BusinessCenter Bornholm	60 26 13 18	lg@bornholm.biz
Hans-Jørgen Jensen Koordinator	LAG-Bornholm	20 42 33 70	hjj@lag-bornholm.dk
Georg Julin Centerleder	Dansk Videnscenter for Oplevelsesøkonomi	21 62 62 00	georg@julin.dk
Tage Petersen Regionalforsker	Center for Regional- og Turismeforskning	56 44 00 26	tage@crt.dk
Johnny Winter Holbech Chefkonsulent	Jobcenter Bornholm	56 92 38 70	johnny.winter.holbech@brk.dk
Carsten Kaspersen Fuldmægtig	Bornholms Akademi	56 92 16 15	carsten.kaspersen@brk.dk
Bjarne Dreier Christensen Arkitekt – Teknik & Miljø	Bornholms Regionskommune	56 92 21 05	bjarne.christensen@brk.dk
Vækstforumssekretariatet:			
Karen-Margrethe Hansen Bager Chefkonsulent	Bornholms Regionskommune	56 92 13 11	karen-margrethe.hansen@brk.dk
Niklas Dalsjø Konsulent	Bornholms Regionskommune	56 92 13 20	niklas.dalsjo@brk.dk
Diana Michelsen Konsulent	Bornholms Regionskommune	56 92 13 20	diana.michelsen@brk.dk
Lisbeth Fuglsang Regionalfondskoordinator	Bornholms Regionskommune	56 92 13 07	lisbeth.fuglsang@brk.dk
Pia Sonne Jensen Socialfondskoordinator	Bornholms Regionskommune	56 92 13 06	pia.sonne.jensen@brk.dk

Vækstforumsekretariatet
Regional Udvikling
Ullasvej 23, 3700 Rønne, 56 92 00 00
Regionaludvikling@brk.dk
www.brk.dk/vaekstforum